

08 AUG, 2026

Sabah perkukuh penyelidikan marin, ekonomi biru

Harian Ekspres (KK), Malaysia

KAPAL penyelidikan China Tan Kah Kee berlabuh di Pelabuhan Kota Kinabalu sempena Hari Terbukanya pada Khamis.

Sabah perkukuh penyelidikan marin, ekonomi biru

Crystal E Hermenegildus

KOTA KINABALU: Sabah memperkukuh kerjasama antarabangsa dalam bidang sains marin sebagai sebahagian daripada usaha menjadi hab ekonomi biru Malaysia, dengan penyelidikan saintifik, inovasi dan kerjasama strategik memainkan peranan penting dalam memacu pembangunan mampan berasaskan lautan.

Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi Sabah Datuk James Ratih berkata kerajaan negeri komited meletakkan Sabah sebagai peneraju ekonomi biru menerusi Pelan Pembangunan Sabah Maju Jaya.

"Merealisasikan visi ini memerlukan lebih daripada sekadar dasar. Ia memerlukan bukti saintifik yang kukuh, kemajuan teknologi, modal insan berkemahiran serta kerjasama strategik di peringkat nasional dan antarabangsa," katanya.

Ucapannya disampaikan oleh Pembantu Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi Jordan Jude Ellron sempena Hari Terbuka Kapal Penyelidikan Tan Kah Kee (RVTKK) China di Pelabuhan Kota Kinabalu, pada Khamis.

RVTKK ialah kapal penyelidikan oseanografi milik Universiti Xiamen yang dinamakan sempena Tan Kah Kee, tokoh dermawan masyarakat Cina perantauan yang mengasaskan universiti berkenaan.

Hari Terbuka itu bertujuan memperkukuh kerjasama strategik antara agensi kerajaan, institusi akademik, pemain industri dan pihak berkepentingan lain dalam memajukan ekonomi biru menerusi penyelidikan saintifik marin, pembangunan kapasiti, pertukaran ilmu dan kerjasama antarabangsa.

James berkata Sabah, yang memiliki lebih 1,400 kilometer garis pantai, biodiversiti marin yang kaya serta sumber lautan yang melimpah, mempunyai potensi besar untuk mencapai pertumbuhan ekonomi mampan menerusi tadbir urus lautan yang bertanggungjawab.

Beliau berkata penyelidikan saintifik amat penting dalam menyokong penggubalan dasar berasaskan bukti serta memastikan sumber marin diurus secara mampan demi manfaat generasi akan datang.

"Kapal penyelidikan oseanografi canggih ini, yang dilengkapi makmal moden, peralatan penerokaan laut dalam, teknologi pemetaan autonomi dan sistem pemetaan, menyediakan platform terbaik untuk penyelidikan marin pelbagai disiplin.

"Pengetahuan yang dihasilkan melalui penyelidikan seperti ini akan menyokong keutamaan Sabah dalam memperkukuh sektor perikanan, meningkatkan sekuriti makanan, melindungi ekosistem marin, membangunkan bioteknologi marin, mempromosikan sumber tenaga boleh baharu berasaskan lautan dan memperluaskan ekonomi marin," katanya.

Selain pameran kapal kepada orang ramai, James berkata kerjasama itu akan diteruskan menerusi ekspedisi saintifik yang membabitkan dua pegawai Jabatan Perikanan Sabah, seorang kakitangan akademik dan sembilan pelajar Universiti Malaysia Sabah (UMS).

Beliau menyifatkan penyertaan mereka dalam pelayaran selama enam hari dari Kota Kinabalu ke Kuala Lumpur sebagai pelaburan strategik untuk melahirkan lebih ramai saintis marin Sabah, selain memberi pendedahan kepada standard penyelidikan antarabangsa dan memperkukuh kepupayaan saintifik negeri. Program bernilai RM22,000 bagi setiap peserta itu merangkumi operasi pelayaran, latihan penyelidikan dan kemudahan di atas kapal, sekali gus mencerminkan komitmen rakan kerjasama antarabangsa dalam melahirkan penyelidik marin masa

depan serta menggalakkan pemindahan teknologi dan inovasi.

James berkata Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi Sabah akan terus melabur dalam pendidikan, infrastruktur penyelidikan, pembangunan bakat saintifik dan kerjasama antarabangsa bagi membina ekonomi berasaskan pengetahuan.

Beliau turut menggalakkan golongan muda menceburi kerjaya dalam bidang sains, kejuruteraan, teknologi dan inovasi, sambil menegaskan bahawa sifat ingin tahu serta pembelajaran berterusan merupakan kunci kepada kemajuan saintifik Sabah pada masa depan.

Menyentuh manfaat lebih luas hasil kerjasama antarabangsa, James berkata hubungan yang lebih kukuh bukan sahaja memperkasakan ekonomi biru, malah mampu meningkatkan sektor pelancongan Sabah.

Beliau berkata kira-kira 30 pelajar Universiti Xiamen kini berada di Sabah dan akan menjadi duta tidak rasmi negeri itu apabila berkongsi pengalaman mereka dengan keluarga dan rakan-rakan sekenyalnya ke China.

James turut mengalu-alukan kehadiran lebih ramai pelajar, penyelidik dan pelabur dari China ke Sabah, sambil menegaskan negeri itu terbuka kepada kerjasama dalam pelbagai sektor selain sains marin.

Beliau yakin UMS akan terus memperkukuh kerjasama dengan Universiti Xiamen, sambil menegaskan bahawa pertukaran ilmu dan keterbukaan amat penting dalam mempercepat kemajuan saintifik.

"Kita bertukar fikiran. Dua otak lebih baik daripada satu. Ada perkara yang diketahui UMS dan ada perkara yang diketahui Universiti Xiamen. Jika kita bekerjasama, kita mampu menjadikan lautan kita lebih baik daripada sebelumnya," katanya, menambah bahawa mengetepikan perbezaan dan mengutamakan kerjasama akan membolehkan Sabah bergerak lebih pantas ke hadapan.

Sementara itu, Presiden Universiti Xiamen Wang Ruifang berkata universiti berkenaan komited memperkukuh kerjasama dalam bidang sains dan pendidikan antara China dan Malaysia apabila memasuki dekad kedua hubungan tersebut.

"Kami berharap dapat memperdalam kerjasama dengan Kerajaan Negeri Sabah, serta pelbagai pihak dalam bidang pendidikan, penyelidikan dan inovasi. Bersama-sama, kita akan meneroka peluang baharu dalam ekonomi biru dan mewujudkan manfaat berkekalan kepada masyarakat," katanya.

Wang berkata ketibaan RVTKK di Kota Kinabalu merupakan persinggahan pertamanya di Sabah dan mencerminkan kerjasama yang semakin erat antara China dan Malaysia dalam bidang sains marin serta pendidikan. Beliau berkata kapal itu merupakan platform utama program XMU@Sea yang berfungsi sebagai bilik darjah dan makmal bergerak bagi mempromosikan pendidikan marin, penyelidikan saintifik serta meningkatkan kesedaran awam mengenai kelestarian lautan.

Selepas Hari Terbuka itu, kapal berkenaan akan belayar ke Pelabuhan Klang bagi menjalankan ekspedisi penyelidikan laut dalam yang melibatkan peserta daripada 13 universiti dan institusi, termasuk Universiti Malaysia Sabah, Jabatan Perikanan Sabah, Universiti IPB Indonesia dan Universiti Chulalongkorn, Thailand.

Wang berkata ekspedisi itu akan membolehkan pelajar dan penyelidik dari pelbagai negara menjalankan penyelidikan marin, bertukar pengetahuan dan memperkukuh kerjasama serantau.

08 AUG, 2026

Sabah perkukuh penyelidikan marin, ekonomi biru

Harian Ekspres (KK), Malaysia

SUMMARIES

Crystal E Hermenegildus KOTA KINABALU: Sabah memperkuat kerjasama antarabangsa dalam bidang sains marin sebagai sebahagian daripada usaha menjadi hab ekonomi biru Malaysia, dengan penyelidikan saintifik, inovasi dan kerjasama strategik memainkan peranan penting dalam memacu pembangunan mampan berasaskan lautan. Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi Sabah Datuk James Ratib berkata kerajaan negeri komited meletakkan Sabah sebagai peneraju ekonomi biru menerusi Pelan Pembangunan Sabah Maju Jaya. “Merealisasikan visi ini memerlukan lebih daripada sekadar dasar.